

Chrismamis
Mechelen 11 april 2022

Goede vrienden,

we hoorden zopas in het Evangelie het begin van Jezus' optreden in Nazareth. Veertig dagen bracht Hij door in de woestijn, waar Hij op de proef werd gesteld. Hij heeft nog geen leerlingen geroepen. Hij heeft ook nog niet van zich laten horen. En het eerste wat ons gezegd wordt is dat Hij in Nazareth op de sabbat naar de synagoge gaat, er de voorlezing doet en nadien de homilie houdt. Zo is het begonnen. De tekst die Hij toen heeft voorgelezen is dezelfde die wij daarnet gehoord hebben. Uit Jesaja, uit de tijd van de ballingschap. Woorden van hoop in een uitzichtloze situatie. De heropbouw van het land en de roeping om met nieuwe bezieling Gods volk te zijn, het verloopt zo moeizaam. Maar de profeet die hier aan het woord is, gezalfd met Gods Geest, brengt hoop. Wat Jezus gezegd heeft, wordt niet verteld. Tenzij dit ene: dat die woorden van toen nu in vervulling zijn gegaan.

Misschien hebben die woorden van Jesaja en de hele spiritualiteit van dit Bijbelboek ook Jezus zelf geholpen om te onderscheiden wat God, zijn Vader, van Hem vroeg. In elk geval klinkt in die woorden al duidelijk het Evangelie door dat Jezus daarna overal zal verkondigen. Ja inderdaad, blijde boodschap, goed nieuws. Want ook het woord 'evangelie' komt van Jesaja. Ook in Jezus' tijd waren de uitdagingen groot. Het Jodendom als instituut was verstard geraakt en steriel geworden. Toch is dat zijn zekerheid: het Rijk van God is vlakbij! Zoals Jesaja, spreekt Jezus woorden van hoop. Verandering, vernieuwing, bekering, ze zijn mogelijk. Geen tijd van vergelding, geen tijd van afrekening, maar een tijd van genade.

Als dat vreugdenieuws verkondigd wordt en het genadejaar begint, zegt Jesaja, dan *'zult gij allen heten priesters des Heren en men zal u noemen dienaars van de Heer.'* Zoals we het hoorden in de Apocalyps: *'Hij die ons door zijn bloed van de zonden heeft verlost, Hij heeft ons gemaakt tot een koninkrijk van priesters.'* Allen priesters, zo staat het er. Priesters, ze zijn van oudsher diegenen die het contact met God mogelijk maken. Dat heeft Christus eens en voor goed voor ons gedaan. Door Hem zijn we Gods eigen kinderen geworden en hebben we vrije toegang tot de Vader. Gedoopt en gezalfd zijn we in alle waarheid een koninklijk en een priesterlijk volk. Niet als een recht waarop we anderen kunnen voorstaan. De tekst spreekt in één adem van priesters en dienaars. Priesters zijn we omdat we dienaars zijn. Dienaars van de Heer, arm en vrij, open voor wat God met ons en met zijn volk wil doen.

Vrienden, het is nu al het negende jaar dat paus Franciscus de Kerk leidt. Je voelt bij hem zo goed het elan van het Tweede Vaticaans Concilie. Het was de eerste keer in de geschiedenis dat een Concilie zo uitdrukkelijk de vraag naar de Kerk heeft gesteld. Wat is uiteindelijk haar zending? Wie zijn we en voor wie en waarvoor zijn we er? U weet het: alvorens te spreken over haar hiërarchische inrichting begreep het Concilie de Kerk allereerst als het volk van God. Zoals Paus Franciscus het zo graag zegt: het heilig volk van God. Vandaar de nadruk van het Concilie op het priesterschap van de Kerk zelf waarin allen delen. Niet om het ambt te relativeren. We hebben bisschoppen, priesters, diakens en pastoraal werkenden nodig. We moeten er voor bidden. Maar als we herder zijn, dan toch allereerst leerling van Jezus. En dus zonder zich over anderen te verheffen.

Het is in die geest dat paus Franciscus ons allen en heel de Kerk oproept om samen de synodale weg te gaan. Want de uitdagingen waarvoor we staan zijn groot. We hebben hopelijk een pandemie van bijna twee jaar bijna achter de rug. Ondertussen worden we geconfronteerd met de gruwelen van een oorlog waarvan we dachten dat ook dit bij ons niet meer kon. Maar ook de Kerk staat voor grote vragen en uitdagingen. Het gaat niet alleen maar om enkele veranderingen en aanpassingen, hoe noodzakelijk die ook zijn. We zijn echt een bladzijde aan het keren. Het is de overtuiging van paus Franciscus dat we dat alleen samen aan kunnen. Dat alleen een synodale Kerk toekomst heeft.

De uitnodiging van Paus Franciscus moeten we heel ernstig nemen. Niet met overtrokken verwachtingen. Je wordt geen synodale Kerk in enkele jaren. Het is een weg die we blijvend moeten gaan, met vallen en opstaan. Maar het vraagt wel een bepaalde manier van omgaan met elkaar. Ik bedoel: met begrip en respect voor elkaar. Elkaar blijven vasthouden, juist ook in de verscheidenheid aan opvattingen en opties. Het vraagt veel nederigheid. Het is de wijze waarop leerlingen van Jezus met elkaar omgaan. Anders dient ons getuigenis en onze pastorale inzet uiteindelijk tot niets.

Vrienden, de omstandigheden waarin we in deze moderne samenleving Kerk mogen zijn, maken het ons niet altijd gemakkelijk. Maar laten we onze roeping niet onderschatten. We zijn geroepen, met zoveel of zo weinig als we zijn, Gods heilig volk te zijn, een priesterlijk en koninklijk volk. Een synodale gemeenschap waar niemand zich boven de andere verheft. Dat is geen mensenwerk. Dat is het werk van Gods genade. Sluit uw hart niet. Geef niet toe aan scepticisme en defaitisme. En sluit vooral niet uit dat Gods Geest echt voor verrassingen kan zorgen. Ook vandaag. Dit 'vandaag' behoort tot het hart van het Evangelie. Zoals Jezus het zo uitdrukkelijk heeft gezegd toen Hij zijn optreden begon in de synagoge van Nazareth.

+Jozef kardinaal De Kesel
Aartsbisschop van Mechelen-Brussel